

Asia: VN/28405/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Uudenmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua ilmastolain muuttamisesta. Liiton näkökulmasta kuntia koskevan ilmastosuunnitelmavelvoitteen ja sitä koskevan rahoituksen poistaminen on valitettavaa. Suomen kansallinen ilmastotavoite vuoteen 2035 on kunnianhimoinen ja Uudenmaan ilmastotyössä on havaittu, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaikkien toimijoiden mukanaoloa ja laaja-alaista julkisen, yksityisen ja TKI-sektorin yhteistyötä. Uudenmaan kunnissa ei havaittu vastustusta vuonna 2023 voimaan tullutta ilmastolakiuudistusta kohtaan. Ilmastosuunnitelmavelvoite ja sen tukirahoitus kannusti ne Uudenmaan kunnat aktivoitumaan ilmastotyössä, joilla ei vielä ollut omaa ilmastosuunnitelmaa, ja jotka ehtivät rahoitusta sen valmisteluun saada. Kilpailu rahoituksesta tuolloin oli kova, mikä viittaa kuntien laajempaan halukkuuteen tehdä ilmastotyötä.

Vaikkakin pienten kuntien päästövähennysvaikutukset kokonaiskuvassa ovat pienet, tarjoaa ilmastotyö kunnille pitkällä aikavälillä budjettisäästöjä esimerkiksi energiaratkaisujen osalta ja tukee näin kuntatalouden sopeutustoimia sekä voi parantaa huoltovarmuutta. Hillinnän työ kytkeytyy osaltaan kiertotalouden edistämiseen, joka on myös kansallisena tavoitteena. Ilmastosuunnitelmat yhä useammin sisältävät myös sopeutumisen toimenpiteitä, joilla on jo kiire. Sen viivästyminen on kustannuksia aiheuttavaa. Lisäksi laaja-alainen ja yhtäaikainen ilmastotyö Suomen kunnissa mahdollistaa kuntien välistä yhteistyötä ja vertaisoppimista. Kunnilla on mahdollistava rooli toiminta-alustana yrityksille ja kestäväen arjen alustana asukkaille. Yhteisen toimintaympäristön luominen yrityskentälle tarjoaa toisaalta mahdollisuuksia vihreän siirtymän markkinoiden rakentamiselle kuntien hankintojen kautta. Pienissä kunnissa kehityksessä mukana pysyminen voi lisätä pienten kuntien vetovoimaa ja vähentää alueellista eriarvoistumista.

Kokonaisuudessaan esitetty lakimuutos saattaa heikentää kuntien toimintaedellytyksiä ilmastotyön osalta ja näin ollen vaikeuttaa ilmastotoimien edistämistä. Ilmastotyön rahoitusta on monelta suunnalta vähennetty, mikä osaltaan heijastuu alueellisen ilmastotyön mahdollisuuksiin jatkossa.

Ilmastotyö tarvitsee jatkossakin resursseja edistyäkseen. Lakimuutosten myötä tulee edelleen turvata alueelliset resurssit ilmastotavoitteiden saavuttamisen tueksi.

Uudenmaan liitto pitää erittäin hyvänä ratkaisuna, että Suomen ympäristökeskuksen lakisääteistä tehtävää päästötietopalvelun ylläpitäjänä jatketaan ja sen rahoitus turvataan. Viime vuosina rakennettu palvelu tuottaa tärkeää ilmastotyön seurantatietoa sekä maakunnille että kunnille ja myös asukkaille. Se tukee merkittäväällä tavalla erityisesti ilmastotyön painotuksien ja resurssien kohdentamista sekä maakunnissa että kunnissa.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - maakuntajohtaja Telén Tuija